

Områden vi vill ta upp

- Arctic Minerals projekt i Dalsland
- Äganderätten vs utländska bolags kolonialisering av landområden och ändliga resurser. Konsekvenser för fastighetsägare, verksamhetsägare o kommuner
- Andra åtgärder att överväga innan man öppnar nya gruvor

Är en opolitisk
gräsrotsrörelse

Startade hösten 2018 pga
Odin Metals Ltd

.....men det har funnits
tidigare grupper

Om Gruvkampen

Gruvkampen är en öppen förening. Ca 700 följer oss på FB. Dessutom får vi in stöd via medlemsavgifter, påskrifter på upprop, deltagande i seminarier mm.

Gruvkampen har en **Facebooksida** och en **Hemsida** www.gruvkampendalsland.com

Vi anordnar seminarier med inbjudna forskare, jurister o journalister med specialområdet gruvindustri.

Vi träffar byalag och grupper för att informera och ge konkret hjälp i samband med **överklagan av undersökningstillstånd**.

Vi har bl a tagit fram ett **E-förslag** om **kommunalt veto** i samband med gruvprojektering och gruvdrift som Bengtsfors kommunstyrelse antagit och driver vidare. **LRF har också antaget en motion**, som utarbetats av LRFs kommungrupp Bengtsfors.

Vi har bl.a. skrivit till tidigare Näringsministern Ibrahim Baylan och begärt **Sakråd** i frågan om omarbetning av Minerallagen.

Vi vill

Påverka Regering och Riksdag för att förändra och förbättra Sveriges Mineralstrategi och Minerallagstiftning samt få en grundligare miljöprövning tidigt i en prospekteringsprocess.

Värna om naturtillgångarna rent vatten, ren luft och ren natur.

Bidra till hushållning med mineraltillgångar för framtida generationer

Stärka kommuners och fastighetsägares möjlighet att påverka och säga nej vid ansökan om undersökningstillstånd och bearbetningstillstånd.

Jobba för ökad återvinning av tidigare utvunna mineraler, samt satsningar på forskning på ny teknik inom området.

Dingelvik 1998

- 1998 avslog Regeringen en bearbetningskoncession i Dingelvik. Skälen var områdets särpräglade och känsliga natur och att minarexplatering skulle innebära en påtaglig förändring av områdets karaktär och framtida utveckling avseende bl a natur och kulturmiljö, miljöskydd, turism och friluftsliv.
- Har något ändrats i detta avseende??????

Minerallagen (1991:45)

Minerallagen är en exploateringslagstiftning som syftar till att få upp mineralen ur marken.

Lagen ger gruvföretag, som klarar viss prövning, rätt att prospektera efter mineral nästan var som helst i Sverige oavsett vad markägare och eller kommuner tycker.

Kommuner, fastighetsägare och näringsidkare kan inte förfoga över sitt område eller egendom.

Detta påverkar viljan att investera, utveckla och satsa.

Fastigheter tappar i värde och kan bli osäljbara.

Detta limbo består under hela den tid bolaget håller på och undersöker ett område.

Bergsstaten säger alltid ja till prospektering, som kan förlängas under många år.

Gruvkampen vill;

Vi vill att en första Miljöprövningen sker innan ett bolags ges undersökningstillstånd, så att oseriösa projekt eller projekt som senare får nej på grund av att det är miljömässigt olämpligt, aldrig får startas.

Vi vill också att en bedömning görs av vilka områden som är olämpliga för gruvdrift och att innevånare i tex Dalsland inte utsätts om och om igen för denna process

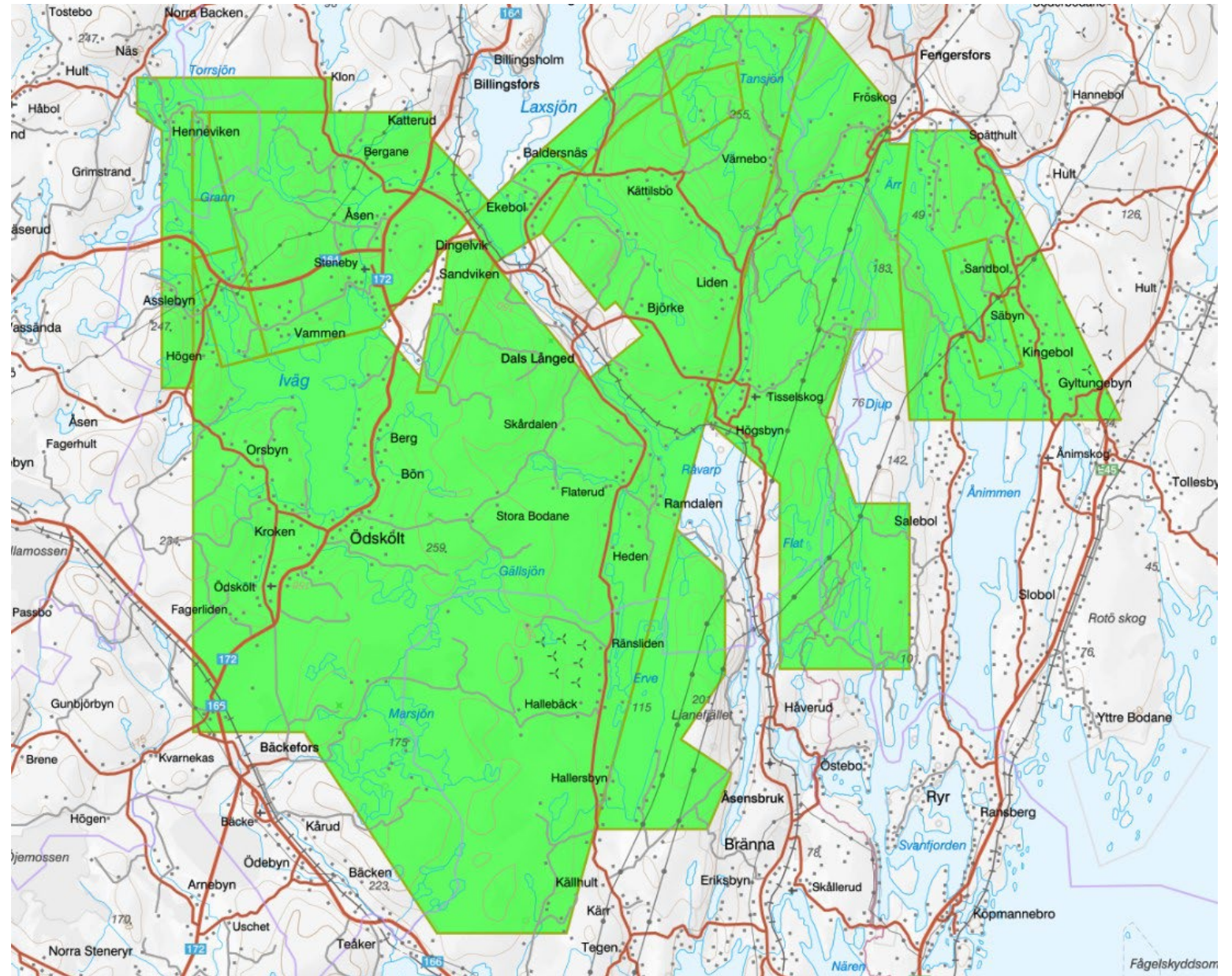

Undersökningstillstånd och Arctic Minerals i Dalsland

Arctic Minerals och Rare Earth Energy Metals

- Arctic Minerals (AM) förvärvade samtliga aktier i Rare Earth Energy Metals i oktober 2024.
AM är ett prospekterings och gruvutvecklingsföretag med projekt i Sverige, Norge och Finland.
 - Rare Earth Energy Metals är ett Pty Ltd är ett australiensiskt företag, som innehar de flesta av undersökningstillstånden och söker nu förlängning av dessa.
 - AM har 2 projekt i Sverige. Hennes Bay i Dalsland och Swan Lake i Norrbotten
- Hennes Bay
- AM säger att det finns 447 000 ton koppar i deras Hennes Bay projekt (Dingelvik o Henneviken). Elva tillstånd om totalt 402 km².
Kopparhalt 0,6% till 1,0% per ton malm.
 - AM planerar för en underjords gruva med 4 ingångar
 - AM räknar med 10 års brytning
 - Geovista är mellanhand i kontakter med fastighetsägare
 - Ytterligare bolag i området McKnight Resources AB, guld, silver, koppar och URAN

HENNES BAY

Varför inte gruvdrift i
Dalsland

Några argument mot gruvdrift

Mineralindustrin är en stor klimatbov

Mer än 10 procent av koldioxiden som släpps ut i Sverige kommer från gruvbrytning och metallförädling (t ex stålverk). Då är inte transporterna medräknade. *Källa*

Naturskyddsföreningen

Mineralindustrins stora påverkan på klimatet är ofta förbisedd i debatten om dess miljöeffekter. Det går åt mycket el, det släpps ut damm, partiklar och avgaser från transporter, krävs mycket vatten etc.

Gruvindustrin är dessutom en mycket energikrävande industri!

Giftigt avfall förorenar miljön

Både vid brytning och bearbetning av mineraler sker utsläpp av kemikalier till miljön. Allt större mängder gruvavfall riskerar att läcka ut som föroreningar i både sjöar och grundvatten. Därför måste avfallet tas om hand och övervakas under mycket lång tid framöver.

Avfall. Enbart koppargruvan i Aitik producerar 50 000 ton avfall per dag. Hur mycket avfall kommer Hennes Bay generera?

Några argument mot gruvdrift

Lokalbefolkning

De som bor nära en gruva eller större täkt får ofta allvarliga störningar av buller, skakningar och damm samt miljögifter vid bearbetningen av malmen. Transporter medför också en stor påverkan med utsläpp och buller.

Försiktigt räknat påverkas området utanför själva gruvområdet kraftigt inom minst 1 till 2 mils radie. Det innebär att Dingelvik, Lästvik, Ödskölt, Billingsfors, Baldersnäs, Dals Långed, Steneby, sjöarna Iväg och Grann mm påverkas kraftigt.

Fastighetsvärden lokalt påverkas även under tiden för undersökningstillstånd.

Dammar

Kan brista – ett hot mot liv och hälsa Vid gruvor anläggs olika typer av dammar och vattenmagasin som ibland brister. Mark och vatten förorenas och i värsta fall kan människor skadas eller dö. Talvivaara-gruvan i Finland drabbades 2012 av en läcka som gjorde att 200 000 kubikmeter giftigt vatten rann ut. Detta ledde till en omfattande fiskdöd och stora vattenområden blev förorenade. Gruvdammar är högrisk. Dammkatastrofer inträffar årligen i samband med gruvdrift, även i Sverige och Finland

Naturvärden och biologiska mångfald skadas

Stora områden förvandlas till sterila ökenlandskap när brytningen sker i s.k. dagbrott, alltså från markytan. Nya gruvor är nästan alltid dagbrott eftersom berget nuförtiden oftast har låga halter av det mineral man vill utvinna. Dagens gruvor tar alltså upp allt större plats. Förutom att all skog och annan växtlighet försvinner, skadas även naturen runt omkring en ny gruva.

Skapar en gruva nya jobb?

Argument no 1. Skapar jobb?

– gruvbolagens främsta argument, men hög automation och fly in/fly out arbetskraft motsäger detta. Dessutom kommer många jobb att försvinna p g a gruvetableringen tex inom besöksnäringen, som är stor och livskraftig i Dalsland.

- "Enligt Atlas Copco är det stora förändringar som sker just nu, inte minst inom fjärrstyrning, och som kommer att fortsätta. Enligt svenska Rock Tech Centre, en organisation som ägs gemensamt av flera gruvbolag, är framtidens underjordsgruva helautomatiserad. Det finns inga människor vid brytningsfronten under jord, bara maskiner som är radiostyrda eller automatiska." IF Metalls rapport No 3.
- Specialister de sk "fly in/fly out" personalen, som är en vanligt förekommande lösning.
- Andra experter har sina arbetsplatser på huvudkontor, som inte kommer att förläggas i Dalsland utan finns på befintliga kontor.
- Jobb lokalt skapas huvudsakligen inom service och transport.
- Gruvor är tidsbegränsade projekt, därefter lämnar de ett stort tomrum när gruvprojektet upphör efter 10 års brytning
(AM information till aktieägarna). Det blir dyrköpta jobb!

Den ”gröna omställningen” och Kina

Argument no 2.

”Vi måste bidra till den gröna omställningen”

- Öppnande av nya gruvor borde i alla lägen vara den sista åtgärden vi tar till.
- Vi behöver jobba med andra åtgärder i första hand för att tillgodose mineralbehovet.
- **Återvinning, cirkulär ekonomi, minskad konsumtion, mm.**
- **Stöd till nya tekniska lösningar och utvecklande av ny teknik. Tex ny batteriteknik.**
- Stor restriktivitet i besluten om nya gruvor.
- Framtida generationer hur ser vi på deras rättigheter och möjligheter?
Skall de implementera alla de åtgärder vi borde ha startat upp?

Lokalsamhället påverkas kraftfullt

- **Lokalsamhället**

Undersökningstillstånden kan ligga kvar och överlåtas under 15 år. Under den tiden hamnar kommuner, verksamheter och fastighetsägare i ett limbo, en "våt filt" läggs över ett stort område och investeringar, utveckling av verksamheter etc sätts på paus .

- **En inlåsningsseffekt**

Enskilda fastighetsägare och verksamhetsägare drabbas mycket hårt. Under undersökningstillstånds-tiden sjunker fastighetsvärdet.

Får du en gruva i ditt närområde och inte blir inlöst försämras din livskvalitet, din hälsa påverkas och fastighetsvärdet sjunker vilket gör det svårt att sälja och flytta från området.

- Om du blir inlöst tvingas du att bygga upp ditt liv någon annanstans.

En ersättning motsvarande ett likvärdigt boende, eller likvärdig fastighet är det minsta man kan begära.

Till slut några medskick

- Ska landsbygden bara bli råvarulager och offerområden. "NIMBYS" Människor som bor i sådana områden skambeläggs för att de inte vill ha gruvor på sin bakgård och offra sig för den goda saken...
- Undersökningstillstånden innebär att en död hand läggs över ett område under en lång tid, som hindra en sund tillväxt och utveckling av andra verksamheter, generationsskiften i jord o skogsbruk, marknadsvärden på fastigheter etc.
- Det är ofta kanadensiska och australiensiska bolag som får undersökningstillstånd. Vinster och mineraler stannar inte i Sverige. Vi skänker bort mineralerna.
- Världens starkaste miljölagstiftning, den svenska miljölagstiftningen?
– inte starkare än sin svagaste länk dvs: Alla underdimensionerade dammar, överskridna gränsvärden för utsläpp och konkurser som inte är ovanliga i branschen.
- Till politikerna - ta initiativ och vänta inte på bolagens siffror som ger dem tolkningsföreträde.
- **Var mycket kritisk till det som bolagen utlovar se till att sålla bort lycksökarna och värna om medborgarna och kommunerna som helt körs över i dessa processer.**

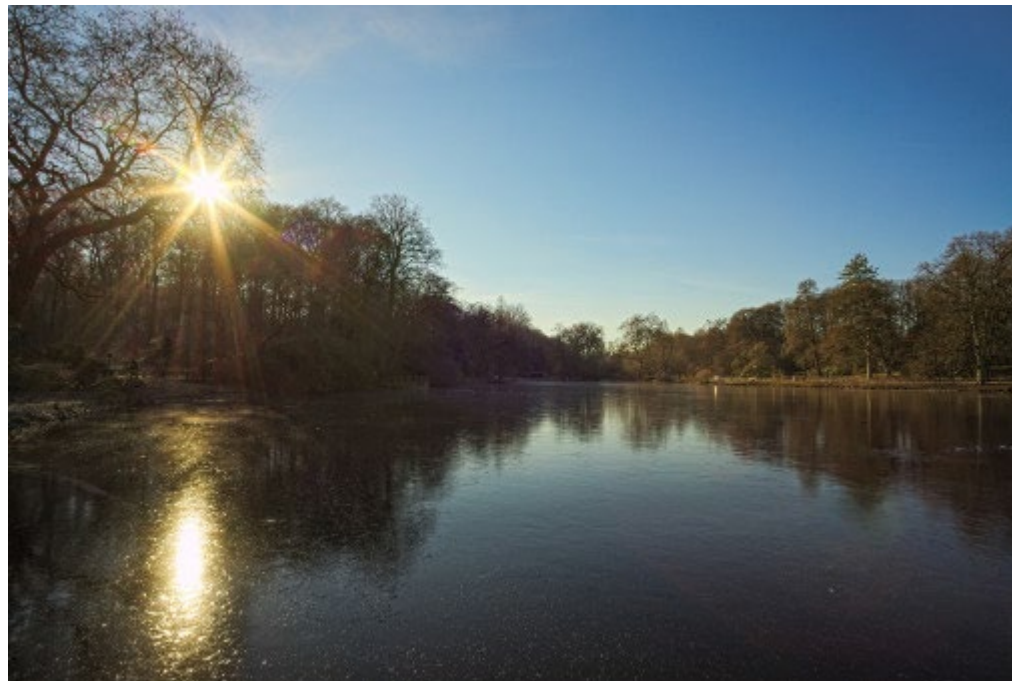
Mineralavgiften i
Sverige, 0,2% av
värdet av den
malm som bryts

Sveriges mineralavgift
ligger på 0,2% och är
mycket låg i förhållande
till omvärlden – vi skänker
bort våra mineraler

Andra länder tar ut
mycket högre avgifter och
skatter och inför
begränsningar för
utländska bolag.

Tack för uppmärksamheten

Reservmaterial

Ex Natriumjon batterier

Aktuell status i bilindustrin

- **Produktionsstart:** Flera tillverkare, inklusive JAC Motors, har redan startat tillverkning av elbilar med "saltbatterier".
 - **Stora aktörer:** Batterijätten CATL har visat upp natriumjonbatterier som är redo för elbilar.
 - **Framtidsutsikter:** Forskare och biltillverkare som VW, Mercedes och Stellantis ser natriumbaserade batterier som en viktig del av framtidens billiga elbilar.
- Natriumjon batteritekniken förväntas bli en viktig komponent för att sänka priset på elbilar i framtiden.